No. 119. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zaturdag 20 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Mei.

De kamer van afgevaardigden heeft heden de beraadslagingen over het budget van 1838 aangevangen. De heeren *Audry de Puyraveau* en *de Blaud* hebben tegen hetzelve het woord gevoerd, en zich inzonderheid over de groote kosten en de jaarlijks vermeerderende uitgaven beklaagd.

— Door de afgevaardigden worden tegenwoordig afzonderlijke vereenigingen gehouden, om over eene meerderheid in de kamer, thans in zoo vele fractien verdeeld, zich te verstaan. De heeren *Thiers* en *Guizot* staan daarbij regtstreeks tegen elkander over; de eerste heeft in zijne salons een getal van 100 a 150 leden, lieden van allerlei kleur, vooral van de tierspartij, om zich vereenigd, en schijnt te doen blijken, dat hij het tegenwoordig ministerie zijnen steun wil leenen; de heer *Guizot* ziet zich van een niet minder getal leden omgeven, wier oogmerk het is de voormalige meerderheid in de kamer te herstellen. Het klein gedeelte van de oppositie der linkerzijde schijnt zich voor het oogenblik buiten den strijd te houden, en bij monde van den heer *Odillon-Barrot*, te hebben verklaard, dat het zich onthouden zou van het bestuur aan te vallen, tot het tegenwoordig ministerie zich voor goed gevestigd zag.

— Gisteren heeft de Koning het Museum van Versailles bezocht. De kweekelingen der school van St. Cyr stonden, bij zijne komst op het kasteel, aan den voet van het standbeeld van *Lodewijk XIV* geschaard en werden door den Koning in oogenschouw genomen, waarna Z. M., in eene warme aanspraak, hun sprak van de hoop die, het vaderland op hen vestigde; de kweekelingen werden vervolgens uitgenoodigd om met den Koning het Museum te bezigtigen.

— De *Moniteur* behelst heden de bevestiging van [illegible] wegens disciplinaire straffen aan de nationale garde van het Seine-departement opgelegd, [illegible] de bij verstek [illegible].

— Men ziet zich thans genoodzaakt te erkennen, dat noch de Kroonprins van Pruissen, noch de Grootvorst *Michael*, bij de huwelijksviering van den Hertog *van Orleans* zullen tegenwoordig zijn. Thans zegt men dat de laatstgemelde na zijn huwelijk met zijne gemalin eene reis naar Belgie zal doen.

In onderscheidene diplomatieke kringen werd gisteren het gerucht verbreid, dat de onderhandelingen hervat waren voor het huwelijk van den Hertog *van Nemours* met eene Napelsche Prinses.

— De oostenrijksche gezant, graaf *Appony*, is gisteren naar Hongarije vertrokken, en wordt tegen de maand september te Parijs terug verwacht. Ook lord *Lyndhurst* is, na de begrafenis zijner dochter, naar Londen terug gekeerd.

— Het aantal geamnesteerde staatkundige gevangenen die zich thans hier bevinden, en verlof bekomen hebben om tijdelijk te Parijs te verblijven, bedraagt meer dan 50, waaronder vele uit de gevangenissen van Doullens en Clairvaux.

— De spaansche agent *Marliani* heeft uit Madrid nieuwe instructien ontvangen, betrekkelijk te openen onderhandelingen voor het sluiten eener leening; maar de heer *Aguado* zou geweigerd hebben in verdere onderhandelingen te treden, en men gelooft [illegible] spaansche regering elders beter slagen zal.

— Men had verwacht dat het bestuur reeds heden morgen de al of niet bevestiging van het gerucht der inname van Ernani door de christinos zoude bekend gemaakt hebben; doch eerst bij het sluiten der beurs, heden middag ten vijf ure, geraakte men uit de onzekerheid, door het aanplakken der volgende

Telegraphische depeche:

„Ernani is door de christinos ingenomen geworden. *Espartero* is te Ernani binnen getrokken, na 800 gevangenen te hebben gemaakt en vijf stukken geschut te hebben bemagtigd."

Behalve dit korte berigt, weet men nog weinig bijzonders. De tijdingen uit Bajonne tot den 13den drukken de bevreemding uit, omtrent de redenen die den infant Don *Sebastiaan* bewogen hebben, om in den nacht van 11 op 12 mei, met het gros zijner magt, van de linie van Ernani af te trekken, slechts omtrent 10 bataillons, onder *Guebelalde* aldaar achterlatende. Men wist niet of de infant naar Navarre of op Vittoria wilde trekken; of dat zijne beweging slechts eene krijgslist ware; doch meende men, intusschen, dat door zijn aftogt, Irun, Oriamundi en Ernani, niet genoegzaam meer verdedigd wordende, gevaar liepen van in handen der christinos te vallen; velen houden het voor waarschijnlijk, dat de infant zijne troepen niet heeft willen blootstellen, en andere tegen de overmagt meer beveiligde positien is gaan bezetten.

De generaal *Iribarren* is den 10den van Pampeluna naar Puente la Reyna vertrokken.

Omtrent de zaken in Katalonie en andere gedeelten van Spanje, bield *la Charte* gisteren avond, de volgende telegraphische depeche:

„Perpignan, 15 mei des avonds.

„Den 10den was slechts éene poort te Valencia geopend. De karlisten houden de omstreken bezet. De generaal *Oraa* stond aan de oevers van de Cenia, *Cabrera* voor zich hebbende. Den 1sten is Benicarlo door de karlisten geplunderd. Eene republikeinsche zamenzwering, is te Malaga ontdekt geworden: er zijn twee lieden gearresteerd.

„Den 10den is *Xandero* te Barcelona gefusilleerd geworden: het heeft zich niet bevestigd, dat hij in gemeenschap met de karlisten stond.

„Het fort Paranella, hetwelk den 5den door het garnizoen was ontruimd, hebbende het laatste zich, met deszelfs bevelhebber aan het hoofd, met de revolutionnairen van Reuss vereenigd, is door de karlisten den 6den vernield geworden. Vele spanjaarden wijken op dit oogenblik het land uit."

Het voordeel door den gouverneur van Katalonie, baron *de Meer* den 2den of 3den op de insurgenten nabij Solsona behaald, is, naar de wisseling der krijgskans, gevolgd geworden door eene aanzienlijke neêrlaag in een ander deel der provincie. Terwijl de baron *de Meer* van Barcelona op Solsona aantrok, 't welk door den karlistischen chef *Tristany* bezet was, moest de brigadier *Niubo*, van Lerida af, dezelfde rigting nemen. *Tristany* door den aanval van den baron *de Meer* uit den omtrek van Solsona verdreven, trok naar de vallei van Segre terug, met eene magt van omtrent 6 a 7000 man; doch middelerwijl door zijne spionnen van den weg en de sterkte des brigadiers *Niubo* onderrigt, valt hij dezen onverwacht op het lijf, omsingelt de zwakkere bende en vernielt dezelve bijna geheel. De chef *Niubo*, zijn adjudant, met 26 officieren en de meeste soldaten, bleven, op de plaats, terwijl de overige zich moesten overgeven en enkele het ontvlugtten.

— Eene bijzondere briefwisseling uit Girona van den 9den behelst een adres, door zes commissien, elk van zes leden, uit de nationale garden van Matare, Saint-Felieu, Palamos, Roses, Figueras en Gerona, in laatstgemelde stad opgemaakt, en aan de koningin-regentes gerigt, waarin zij hare verontwaardiging te kennen geven over de gebeurtenissen op den 4den te Barcelona voorgevallen, de militaire bevelhebbers aldaar beulen noemen, wraak roepen over het vergieten van het Spaansche bloed door de bajonnetten der britsche troepen van het ter reede liggend linieschip, en eischen, dat de burgerlijke en militaire autoriteiten te Barcelona vervangen worden en het britsche linieschip de reede verlate, zeggende zij alle gehoorzaamheid aan de gewestelijke autoriteit op, wanneer deze hunne vorderingen niet gehoord wierden. Dit adres is terstond naar Madrid gezonden om aan de regentes te worden aangeboden. — In dezelfde correspondentie wordt gemeld, dat de voornaamste plaatsen van Katalonie, de gehoorzaamheid aan den kapitein-generaal *de Meer* hadden opgezegd.

— Er heerschte niet veel levendigheid ter beurze. Het berigt van de uitbetaling van het halfjaar rente der Portugesche 5 pCt., hetwelk heden aldaar is aangeplakt, heeft in de fondsen van dat Rijk eenige rijzing doen ontstaan. — Al de brieven van de grenzen bevestigen het bovenstaande berigt omtrent Ernani; de Spaansche fondsen bleven echter in het eerst gedrukt, doordien de ministeriele bladen hieromtrent het stilzwijgen bewaarden; later zijn dezelve echter geresen. De notering was als volgt: 5 pCt. 107,[illegible], 108; 3 pCt. 79,05; Nap. renten 99,55, 60; Rom. L. 101[illegible]; Sp. Act. 26½, ⅜, 26, ⅛, ¼; Pass. 6, ⅛; nieuwe Defered. 9¼; oude Diff. 7[illegible]; Port. 3 pCt. 30½, 31⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Mei.

Nog weet men te Berlijn niet wie den heer *Ancillon* in het beheer der buitenlandsche aangelegenheden zal opvolgen. De voorgestelde combinatie, onder voorzitterschap van den schatbewaarder, den graaf *von Lottum*, schijnt te zijn afgesprongen. Thans gelooft men dat den baron *von Bülow*, gezant van Z. M. den Koning van Pruissen bij het Londensche kabinet en bij de Conferentie, de portefeuille van genoemd departement zou zijn aangeboden, en dat deze gezant, die onlangs te Berlijn aanzoek heeft gedaan om eene andere betrekking te worden geplaatst, dezelve niet, [illegible] de

... wijzen. Als dit echter mogt gebeuren, meende men dat de heer *von Jordan*, dien thans ad interim deze portefeuille is opgedragen, daarmede zou belast blijven. Men spreekt van dezen staatsman met zeer veel lof. — De generaal *von Stulpnagel* is, in plaats van den om ontslag gevraagd hebbende generaal *von Schöler*, tot directeur van het departement van oorlog benoemd geworden.

— Uit Lubeck schrijft men van den 9den dezer:

« Wij vernemen uit Petersburg dat lord *Durham* aan het russische kabinet opheldingen heeft gegeven omtrent de zaak der *Vixen* en dat die zaak tusschen de twee daarin betrokkene gouvernementen op het minnelijk bijgedaan. De genoemde engelsche gezant zal op het einde van deze maand Petersburg verlaten, zich eerst naar Karlsbad en vervolgens voor korten tijd naar Londen begeven. Het beweerde van sommige bladen, dat hij zijnen post aan het russische hof zou neêrleggen, mag men voor ongegrond houden, daar hij het te Petersburg zeer naar den zin schijnt te hebben, en hij ook niet gemakkelijk goed vervangen zou worden; want, in weerwil van zijne vrij radikale denkwijze in staatkundige aangelegenheden, bezit hij het vertrouwen van het russische kabinet. Het strekt lord *Durham* tot eer dat hij de zaak zijner natie goed weet te vertegenwoordigen, even als men omgekeerd, van keizer *Nikolaas* moet zeggen dat hij geen absolutistische vooroordeelen kent, en talenten, regtschapenheid en geestkracht, waar zij ook gevonden worden, weet op prijs te stellen. — Het aanleggen van ijzeren spoorwegen in Rusland schijnt de aandacht des keizers zeer te boeijen. Hoewel de middelen van gemeenschap in Rusland gemakkelijk zijn, zoo meent hij toch in de spoorwegen een middel meerder te zien ter bevordering der russische nijverheid en tot snel vervoer van menschen en goederen, te regt beseffende dat wanneer zulk een gewigtige hefboom van materielen voorgang eens in het aanzijn is geroepen, de behartiging daarvan billijkerwijze door geen staat mag veronachtzaamd of op de lange baan geschoven worden. Het vooruitzigt dat het bijeentrekken van troepen, hetgeen bij de groote afstanden in Rusland thans slechts uiterst langzaam kan geschieden, door het middel der spoorwegen veel bevorderd zal worden, schijnt den keizer bijzonder toe te lagchen en doet hem den aanleg daarvan met alle magt bevorderen. Men weet wat het in Rusland te zeggen heeft, als de monarch zijnen wil te kennen geeft; en men kan dus zeker zijn dat in geen land de aanleg van spoorwegen met zoo veel spoed zal plaats hebben, als in Rusland het geval zal wezen."

— De tijdingen die men uit Bulgarije ontvangt, luiden, met opzigt tot de pest, allertreurigst. Deze geesel maakte steeds groote vorderingen. Dezelve had zich reeds te Maltschi, drie uren van Galacz geopenbaard. Als de officiele berigten niet spoedig gunstiger luidden, zou er, van den kant van Oostenrijk tot nog strengere quarantaine-maatregelen aan de grenzen van Moldavie en Wallachije worden overgegaan.

— Volgens brieven uit Jassy verwachtte de prinses *Sturdza* aldaar haren vader, prins *Vogorides*, om met hem eene reis naar de baden van Töplitz te doen, en vervolgens Londen en Parijs met hem te bezoeken.

— Men verzekert dat de Porte hare geldelijke aangelegenheden met Frankrijk op een effen voet zou hebben gebragt.

— De grieksche regering heeft de beijersche officieren, wier diensttijd met den 1sten Junij aanstaande ten einde loopt, uitgenoodigd zich weder voor vier jaren in grieksche dienst te verbinden. — Door den staatsraad te Athene was het voorstel des bestuurs om de civiele lijst met 300,000 drachmen te verhoogen, aangenomen. Ook de raming voor het krijgswezen heeft eene aanmerkelijke verhooging ondergaan. — In de plaats van den minister der geldmiddelen, *Lassaris*, tot andere functien geroepen, is *N. Potassis* met het beheer daarvan belast.

— Te Weenen waren den 10den Mei genoteerd: Met. 105⅛; 4 pCt. 100; 3 pCt. 75¾; Bankaktien 1373¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Mei.

Naar men verneemt, is er twijfel ontstaan over de vraag, of de uitzonderingen, voorkomende in art. 97 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad n°. 1), ten aanzien van den ouderdom en de lengtemaat, al dan niet toepasselijk zijn op dezoodanigen, die bij 's Rijks zeemagt en mobiele schutterijen of de vrijwillige korpsen gediend hebben, en zich als plaatsvervanger bij de nationale militie wenschen te verbinden. Deze vraag, aan 's konings oordeel onderworpen zijnde geworden, is thans door Zijne Majesteit affirmatief beslist.

— Eenige twijfel gerezen zijnde over de al of niet patentpligtigheid der boomkweekers, zoo is te dien aanzien, bij resolutie van 27 April, door Z. Exc. den minister van financien ad interim, te kennen gegeven, dat de boomkweekers kunnen geacht worden te behooren tot de landbouwers, die, onder de lett. *f* van art. 3 der wet van 21 Mei 1819, van het patentregt zijn vrijgesteld.

— Bij resolutie van Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, van 2. April, is, bij wijziging in zoo ver, der ten vorigen jare goedgekeurde afzonderlijke instructien op de teelt, de bereiding en den handel in meekrappen, voor zoo veel het belasten der racin met aarde betreft, en wel bepaaldelijk van art. 8 der instructie voor de keurmeesters der meekrappen en mullen, en van de artikelen 8 en 9 van de instructie voor de droogers, stampers, onderbaas, drijvers en andere werklieden in de meestoven, vastgesteld, dat voortaan, even als vroeger heeft plaats gehad, de racin zuiver en ongemengd van aarde zal moeten zijn.

De belgische kamer van volks-vertegenwoordigers heeft eergisteren hare beraadslagingen over het tarief van in- en uitgaande regten ten einde gebragt. Het amendement van den heer *Frison*, om den invoer van Fransch glaswerk te verbieden, is door haar met eene meerderheid van 10 stemmen aangenomen. Als afzonderlijke wet, heeft zij insgelijks aangenomen een amendement van den heer *de Puydt*, strekkende om den invoer van steenkolen langs de grenzen van Luxemburg, van af Remich tot aan Vianden, met een franc per vat te belasten. Behalve deze twee, heeft zij nog onderscheidene amendementen aangenomen; en vervolgens de discussie over het aanleggen van een spoorweg van Gent naar Rijssel bepaald, tusschen de twee stemmingen over de wet op het tarief der in- en uitgaande regten.

— De beurs-notering was gisteren (18 *Mei*) te Antwerpen als volgt: Belg. 100¼; O. Met. 103¾; Sp. Ard. 24⅞ a ¾; Nap. 92; R. Tav. 56; Sicil. 91⅞; Rom. L. 100⅝; Cert. dito te Antw. 97; Braz. 85½; Wisselkoers op Amst. ¼; op Rott. ⅛ pCt. premie.

De Londensche bladen tot Woensdag den 17den dezer melden dat de Koningin den volgenden dag op het paleis van St. James eene groote receptie zou geven, waaruit men kan afleiden dat de toestand van H. M. weder veel verbeterd is. — Vorst *Leopold* wordt, tegen het laatst dezer week, te Londen verwacht, om bij de feesten, die ter gelegenheid van de meerderjarigheid van Prinses *Victoria* aldaar zullen gegeven worden, tegenwoordig te zijn.

— Door de partij der tories is wederom eene overwinning behaald, en wel te Bridgewater, waar namelijk de parlements-verkiezing in haar voordeel is uitgevallen. De heer *Broadwood*, een voorstander der behoudende gevoelens is aldaar met eene meerderheid van 58 stemmen boven zijn mededinger van de partij der radikalen, den heer *Sheridan*, herkozen.

— Den 5den heeft de heer *Green* in de Engelsche hoofdstad eene nieuwe luchtreis met zijne monster-ballon ondernomen, door zeven personen vergezeld, en in tegenwoordigheid eener onoverzienbare menigte. De ballon heeft, in 25 minuten tijds, 25 engelsche mijlen afgelegd, en is zonder ongevallen te Horley, in Sussex, neêrgekomen.

— Te Londen heeft men berigten uit Lissabon tot den 7den, volgens welke er inderdaad, zoo als voorspeld was, onrustige bewegingen onder het volk en de nationale gardes hadden plaats gehad, ter gelegenheid van de wapenschouwing. Een bataillon dier burgerwacht onderscheidde zich bijzonder door deszelfs oproerigheid; de bevelhebber daarvan poogde hetzelve aan te zetten tot de onderteekening van een verzoekschrift aan de Cortes, waarbij de herstelling van de staatsregeling van 1820, zonder eenige wijziging, gevraagd werd. Die vergadering hield zich thans juist met de beraadslaging over die wijzigingen bezig en heeft onder anderen met eene overgroote meerderheid tot het bestaan van twee wetgevende kamers besloten, hetgeen men meende dat ook eene oorzaak van de woelingen der heethoofdige nationale gardes was. Het meerderdeel der nationale gardes is echter aan de zaak der orde getrouw gebleven, en de rust was bij het afgaan der berigten, door de krachtige maatregelen der regering, weder geheel hersteld.

— Men heeft te Londen het berigt ontvangen dat het besluit der Engelsche bank, om in den nood der Amerikaansche kooplieden te gemoet te komen, te New-York was bekend gemaakt. Genoemde bank heeft namelijk aan die der Vereenigde Staten volmagt gegeven om 2,000,000 pond sterling (24 millioen Nederl.) uit te betalen, met bepaling dat de helft in geld zou worden voldaan. — De bekendmaking hiervan had een vrij gunstigen invloed gehad.

— Ter Londensche beurs van den 16den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 91 dito gered. 90; Ned. W. S. 2½ pCt. 53½; dito 5 pCt. 100 Spanje Ard. 23¾. Coupons van November 50 à 51; die van Mei 31 à 32; Uitgest. 9 Port. 3 pCt. 39; nieuwe 48½; Braz. 84.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *Mei*) waren genoteerd: Werkel. Sch. 2½ pCt. 52⅝, 1/16; dito 5 pCt. 99 7/16, ½; Kansb. *f* 23 7/16, 5/16; Amort. Synd. 4½ pCt. [illegible]; dito 3½ pCt. [illegible]; Handelm. 178½, 177¾; O.-Indie 5 pCt. 96⅞, 4⅜, ⅜; Ard. 85 [illegible], 24⅛, 7/16, ⅛; dito Coup. Mei 32½; Nov. 49, 48½; Met. 5 pCt. 99 3/16, ⅛. Aandeelen Kansb. bij *Westendorp en C°.* c. s. *f* 80½.

Te Breda, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.